

PRÒLEG A LA 1a. EDICIÓ

El propòsit d'aquesta obra és oferir un diccionari de la llengua catalana assequible a tots els públics i capaç de resoldre satisfactòriament, en la immensa majoria dels casos, les consultes que li seran fetes.

L'oportunitat d'una edició d'aquestes característiques apareix reforçada per unes circumstàncies com les presents. Avui dia, per més que perdurin deficiències i ròssecs difícils d'eliminar, és evident que l'ús de la llengua catalana ha entrat en un procés irreversible d'extensió i de millora. No farà sinó créixer la consciència, cada dia més sentida, que tots els que viuen a Catalunya necessiten aprendre o perfeccionar el coneixement de la llengua del país.

Aquest diccionari ha estat concebut com una eina senzilla i pràctica per als qui tenen aquella consciència: una eina de preu mòdic, de maneig simple i, malgrat això, d'aplicacions prou àmplies per a cobrir totes les conveniències de la vida quotidiana, incloent-hi les culturals.

Les necessitats creixents **en el camp concret de l'ensenyament escolar** poden trobar en l'obra un instrument especialment adequat.

Només obrint el llibre el llegidor s'adonarà que, gràcies a l'ús d'un tipus de lletra de proporcions reduïdes, **el text és molt més dens que no sembla pel gruix del volum**. Un fulleig ràpid permetrà de comprovar encara dues característiques importants: l'una, que **la riquesa de lèxic** és molt considerable, amb un repertori de veus i d'accepcions que supera de molt llarg el del llenguatge corrent; l'altra, que, lluitant amb esforç contra l'obligada economia d'espai, **ha restat incorporada una gran quantitat de locucions i de modismes**, qüestió que creiem fonamental per al bon ús, oral o escrit, d'una llengua rica i viva.

No ens ha semblat d'interès la inclusió, llevat d'algunes dotzenes de casos, dels adverbis de manera acabats en -ment i formats, com és prou sabut, sobre les formes femenines d'adjectius o participis. També ha estat simplificat a vegades el nombre de derivats verbals amb els sufixos típics. Al capdavall, i per als dos aspectes que acabem d'esmentar, cap diccionari, per extens que sigui, no esgota les formes possibles.

L'AUTOR

Aquesta nova edició del **Diccionari** s'ha adaptat a la nova ortografia i gramàtica de la llengua catalana arran de l'aparició, l'any 2017, de la *Gramàtica de la llengua catalana* i de l'*Ortografia catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans.

INSTRUCCIONS PER A LA CONSULTA DEL DICCIONARI

Estructura de la informació

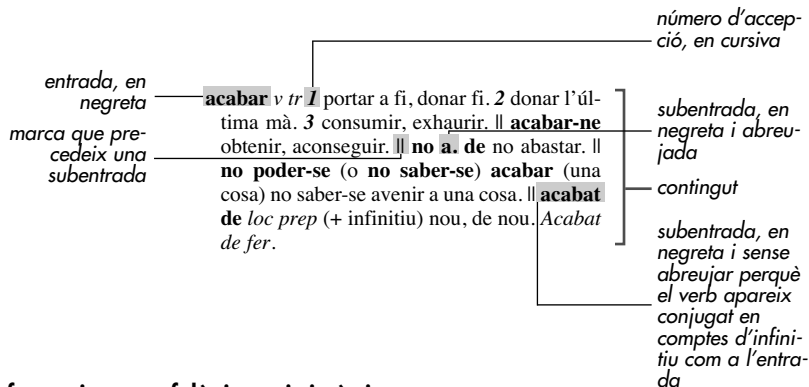
El **Diccionari** està organitzat en *articles*, compostos per les *entrades* i el *contingut* d'aquestes. Les entrades, en negreta, van ordenades alfabèticament, i, en aquells casos en què hi ha dues o més entrades homògrafes, són marcades amb un número volat.

numeració volada d'entrades homògrafes

arna¹ *f* 1 rusc. 2 arnot.
arna² *f* 1 petit insecte que rosega i destrueix la roba. 2 nom d'altres petits insectes que destrueixen productes alimentaris emmagatzemats.

remissions a articles numerats per tenir les entrades homògrafes

arnar-se *v pron* fer-se malbé per l'acció destructora de les arnes (article 2).
arnera *f* 1 arna (article 1). 2 arnot. 3 armadura cilíndrica de vímet o branques, plena de terra, que serveix per a fer parapets.

Informacions morfològiques i sintàctiques

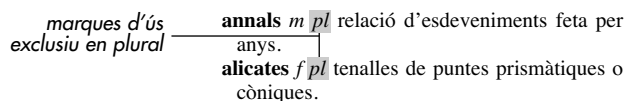
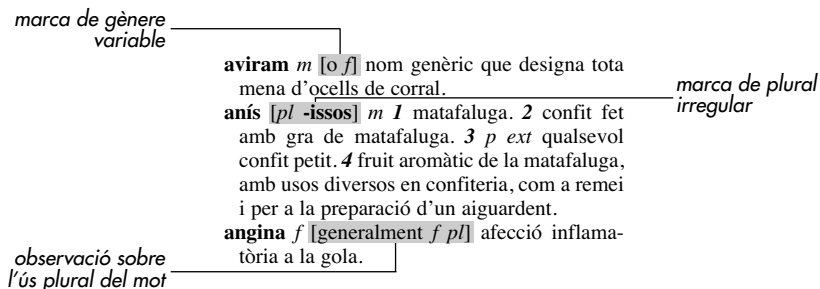
marca de categoria gramatical, abreujada i en cursiva

arrossegar *v tr* 1 moure algú o alguna cosa estirant-la i sense aixecar-la de terra, tot venent la resistència que el fregadís oposa al moviment. 2 *fig* forçar a seguir, a avançar. 3 *fig* portar una cosa darrere seu. 4 fer anar amb dificultat, amb lentitud. **intr** penjar alguna cosa, de manera que una part d'aquesta toqui a terra. **v pron** anar per terra, sense aixecar-se'n. **a. els peus** caminar sense alçar gairebé els peus de terra.

marca de canvi de categoria gramatical

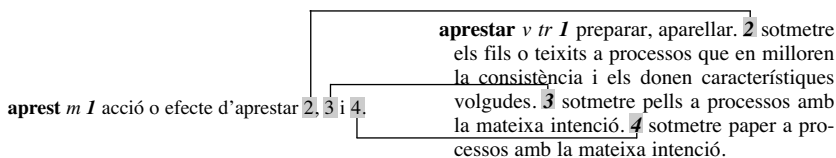
marca per a introduir les subentrades

Alguns articles duen, entre claudàtors, informacions morfològiques sobre les entrades i, en alguns casos, sobre alguna acceptió concreta.

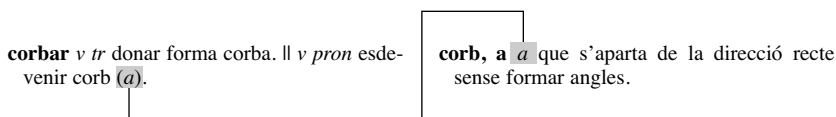

Les remissions a accepcions

a) Quan en una definició hi ha una remissió a una acceptió del mateix article o d'un altre, posem el número de l'acceptió en rodona.

b) Però si l'acceptió a la qual remetem no té número, fem la remissió entre parèntesis i en cursiva indiquem la categoria gramatical d'aquesta acceptió a la qual remetem.

ABREVIATURES

<i>a</i>	adjectiu	<i>loc adj</i>	locució adjectiva
<i>abs</i>	usat absolutament	<i>loc adv</i>	locució adverbial
<i>adv</i>	adverbi	<i>loc conj</i>	locució conjuntiva
[<i>al</i>]	alemany	<i>loc interj</i>	locució interjectiva
[<i>angl</i>]	anglès	<i>loc prep</i>	locució prepositiva
<i>ant</i>	antigament	<i>loc verb</i>	locució verbal
<i>art</i>	article	<i>m</i>	substantiu masculí
<i>cir</i>	cirurgia	<i>mat</i>	matemàtiques
<i>conj</i>	conjunció	<i>p anal</i>	per analogia
<i>esp</i>	especialment	<i>p ext</i>	per extensió
[<i>esp</i>]	espanyol	<i>pl</i>	plural
<i>f</i>	substantiu femení	<i>prep</i>	preposició
<i>fam</i>	familiarment	<i>pron</i>	pronom
<i>fig</i>	figurat	<i>s</i>	substantiu masculí i femení
<i>fís</i>	física	<i>sing</i>	singular
[<i>fr</i>]	francès	<i>V.</i>	vegeu
<i>interj</i>	interjecció	<i>v intr</i>	verb intransitiu
[<i>it</i>]	italià	<i>v pron</i>	verb pronominal
<i>ling</i>	lingüística	<i>v tr</i>	verb transitiu
[<i>llat</i>]	llatí	<i>vulg</i>	vulgarment

SIGNES CONVENCIONALS

I (o *2*, *3*, etc.) va davant de cada accepció per a reforçar amb més claredat la separació entre l'una i l'altra.

1 (o *2*, *3*, etc.) després d'un mot únic en la definició, indica que aquest mot ha d'ésser pres en l'accepció corresponent (*1*, *2*, *3*, etc.) del seu article. Exemple: **mainatge** *m* infant *1*.
vol dir que **mainatge** significa el mateix que "infant" en l'accepció *1* d'aquest últim mot.

II separació usada per a distingir canvis relatius a parts de l'oració, a gènere i a nombre, així com als diferents usos d'un verb; també és usada per a distingir l'aparició del mot en diversos modismes, locucions, etc.